

په نیوزیلنډ کې بهرنی لاسوهنه

د نیوزیلنډ د امنیت استخباراتي خدمت ((The New Zealand Security Intelligence Service (NZSIS))

بهرنۍ لاسوهنه د یو بهرني دولت لخوا د یوې داسې کړنې یا عمل په توګه تعریفوي، چې ډیر وخت په یوه نیابتي ډول عمل کوي، چې موخه یې د غولونکي، فاسد یا جبري لارو چارو له لارې د نیوزیلنډ ملي ګټې اغیزمنول، ګډوډول یا خرابول دي. نورمال ډیپلوماتیک فعالیتونه، لایې کول او د نفوذ ترلاسه کولو لپاره نورې رېښتینې او ښکاره هڅې بهرنۍ لاسوهنه نه ګڼل کیږي.

په دې مالوماتي پانځه کې "بهرنۍ دولت" له نیوزیلنډ پرته د یو بل هیواد مانا لري. دا اصطلاح د نیوزیلنډ څخه بهر هیوادونو لپاره کارول کیږي.

بهرنۍ لاسوهنه د قومي ټولنو حقوقو او آزادیو ته زیان رسوي

بهرنۍ لاسوهنه هغه وي کله چې بهرني دولتونه هڅه کوي چې د خپلو اهدافو د ترلاسه کولو لپاره په نیوزیلنډ کې لاسوهنه وکړي. دا بهرني دولتونه غواړي د نیوزیلنډ ټولنه، ګټې او چلندونه کنټرول او بدل کړي. دوی دا کار د دې لپاره کوي چې ډیر نفوذ او کنټرول ولري.

بهرنۍ لاسوهنه د نیوزیلنډ خپلواکۍ، ډیموکراسۍ، اقتصاد، شهرت او ټولنو ته زیان رسوي. په نیوزیلنډ کې قومي ټولنې کولی شي له بهرنیو هیوادونو څخه ناغوښتل شوي پاملرنه ترلاسه کړي، چې پدې صورت کې دوي د ناامني احساس کوي او د دوی حقوقو او آزادیو ته زیان رسوي. د هیوادونو ترمنځ عادي ډیپلوماتیک فعالیتونه بهرنۍ لاسوهنه نه ده.

څرنگه بهرنې لاسوهنه په قومي ټولنو کې پېښیدای شي؟

د قومي ټولنو لخوا د تجربه شوې بهرنې لاسوهنه لیدل، کیدای شي اسانه نه وي. دا د بهرنې دولت لخوا د بهرنې لاسوهنې او یا د یو شخص لخوا په نیوزیلند کې د دوی په ګټه د لاسوهنې د کړنو ځینې بیلګې دي:

- د ټولنو یا ټولنیزو سازمانونو / ډلو د کنټرول او د ډارولو هڅه کول
- د ټولنو او د دوی د کړنو د کنټرولولو لپاره د دوی د ځورولو، ویرولو او د رسمي اسنادو د پروسس کولو یا د صادرولو څخه انکار کول
- په نیوزیلند کې د خلکو د ویزې، پاسپورټونو، یا نورو رسمي اسنادو بیرته اخیستل یا د بیرته اخیستلو ګواښ کول، او ویروې ترڅو ټولنې او د دوی کړنې کنټرول کړي
- په نیوزیلند یا بهر کې د میشتو خلکو کورنیو ته ګواښ کول (د ټولنیزو رسنیو له لارې د ګواښونو او ځورونو په ګډون)
- د خلکو مجبورول چې د دوی د ارادې خلاف خپل اصلي هیواد ته راستانه شي
- د بهرنې دولت لخوا د ټولنې غیر مجاز څارنه او تعقیبول ترڅو خلک وګواښل یا وډارول شي
- هڅه کول چې ځینې ډلې یا ټولنې وګواښي یا ویروي چې په ښکاره ډول د خپلو هغو نظرونو یا افکارو له شریکولو څخه ډډه وکړي، چې د بهرنې دولت سره توپیر لري
- هڅه کول چې په نیوزیلند کې د هغو مناسبونو د پېښیدلو مخه ونیسي یا د هغو نظرونو یا افکارو له شریکولو څخه ډډه وکړي، چې بهرنې دولت ورسره موافق ندي
- له بهرنې دولت څخه د نیوزیلند ټولنې ته ګواښول
- هڅه کول چې د ټاکنو او نورو ډیموکراتیکو پروسو د کار کولو څرنگوالی بدل کړي

